

Затруднения в развитието

Всяко дете се развива по различен начин, което означава, че разбирането за „нормално“ развитие, когато става въпрос за периода на ранното детство, е много широко. Имаме основания за притеснение за възможно затруднение в развитието, ако забележим, че в продължение на няколко месеца комуникацията, речта, двигателните или социалните умения на децата не се развиват със същата скорост като при техните връстници.

Затруднения в развитието може да възникнат в отделни области или в множество области. Когато се появят в множество области, това се нарича още генерализирано разстройство в развитието.

Забавянето в развитието може да бъде преходно и да присъства в определен период от развитието, а понякога може и да е първият признак на по-дългосрочен проблем в развитието. Затруднения в развитието, които се наблюдават за дълъг период от време (или постоянно), понякога се наричат нарушение на развитието. Примери за такива състояния са обучителни трудности, ДЦП, интелектуални затруднения, разстройство от аутистичния спектър.

Експертите най-често използват термина затруднение в развитието, докато се опитват да определят възможните причини за него. Ако и когато се установи причината, тогава се използва името на съответното състояние, което обяснява по-подробно състоянието на детето.

Признаци на затруднение в развитието

Притеснявате се от евентуално затруднение в развитието на вашето дете – какво да правите?

- Като родител, вие познавате детето си най-добре.
- Ако се притеснявате за развитието на детето си, консултирайте се с вашия педиатър.
- Здравните специалисти и услуги могат да направят необходимите прегледи и изследвания, за да оценят наличието на затруднение в развитието. Понякога може да се наложи насочване към други услуги за допълнителни прегледи и изследвания.

Специалисти, които помагат на деца със затруднения в развитието

Наред със здравните услуги (педиатър и лекари с други специалности, медицински сестри), специалисти от много други професии също са ангажирани в провеждането на необходимите оценки и оказване на помощ на децата със затруднения в развитието и техните семейства: ресурсен учител, логопед, физиотерапевт, ерготерапевт, психолог, социален работник.

Видът на помощта се определя от характеристиките на затруднението.

- Помощта трябва винаги да се предоставя в партньорство между родителите и специалистите.
- Наред с пряката работа с детето, ролята на професионалиста е да ви помогне да разберете по-добре детето си и/или да подобрите уменията си за стимулиране на развитието му.

Нуждите на децата, които се развиват по различен начин

Подобно на всички други деца, децата със затруднения в развитието също постигат напредък в развитието и ученето. Отнема им повече време да придобият нови умения. Начинът, по който научават нещо ново, може да е малко по-различен и да изисква допълнителна подкрепа.

- Повечето деца усвояват нови умения лесно и чрез примери. Децата със затруднения в развитието често се нуждаят от по-постепенен подход и учене чрез справяне с по-малки изисквания. Това означава, че новите изисквания понякога трябва да бъдат разбивани на няколко по-малки стъпки, които се усвояват една по една.
- Пълното усвояване на нови умения често отнема повече време. Ето защо е много важно детето да има достатъчно възможности да прилага тези умения в различни ситуации.
- В предучилищна или училищна възраст може да е необходима и допълнителна помощ. Най-добре е да поговорите за това със специалистите, за да постигнете съгласие относно мерките за подкрепа.
- За някои състояния, включващи по-изразени трудности, може да са налични и други видове подкрепа (например финансова подкрепа).

Когато детето има затруднения в развитието, предоставянето на помощ често може да изисква много допълнителни усилия от ваша страна и да доведе до изтощение. Не забравяйте, че грижата за себе си, за вашето здраве и благополучие и намирането на подкрепа за вас самия(самата), са също толкова важни, колкото и грижите за детето. Ако сте добре, ще можете да се грижите по-добре за детето си.

Причини за затруднения в развитието

Има много различни причини, които могат да доведат до затруднения в развитието.

- Някои причини имат генетичен характер, понякога са усложнения по време на бременността или раждането. Що се отнася до забавяне в развитието с по-кратка продължителност, причините могат да бъдат физически заболявания, дълъг престой в болница или стрес в семейството. Понякога забавеното развитие е резултат от недостатъчно стимулиране и пренебрегване на нуждите на детето.
- В много случаи причините за затрудненията в развитието са неизвестни.
- Във всеки отделен случай е необходимо да се направят съответните прегледи и изследвания на детето, за да могат специалистите да се опитат да открият причините за затрудненото развитие.